MEMO

Onderwerp	**Oplegger overdrachtsdossier OWO**
Datum OWO-directie	
Datum advies	Maart 2022
Afdeling	
Steller / van	OWO-directiesecretaris
Bijlagen	1. resultaat gesprekken OWO-visie (2021) 2. OWO-visie (2020) 3. OWO-verhaal (2018) 4. Bestuursovereenkomst (2015) 5. OWO-jaarplan 2022 6. Infographic Omgevingswet

Inleiding en uitgangspunten
De raden van Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland stemden in 2012 in met een strategische samenwerking met behoud van zelfstandigheid. Uitgangspunt was het samenvoegen van in ieder geval drie afdelingen met voornamelijk administratieve backofficetaken. Bij elk van de organisaties is één OWO-afdeling ondergebracht die drie bestuurlijke en ambtelijke organisaties bedienen. De drie partners dragen de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de OWO-afdelingen.

De bijbehorende bestuursovereenkomst is in 2013 ondertekend. Aanvullende afspraken, onder andere over de OWO-kenmerkende kostenverdeling zijn een jaar later gemaakt. Na kleine wijzigingen is de overeenkomst in 2015 opnieuw ondertekend door de betrokken burgemeesters (bijlage 4).

Uitgangspunt voor OWO is samenwerking op basis van wederzijds vertrouwen, gelijkwaardigheid en verantwoordelijkheid. De bestuurskracht van de OWO-gemeenten maakt drie zelfstandige en autonome gemeenten mogelijk. Het verband is uniek, vooruitstrevend en toekomstbestendig. In dit permanente proces wordt continu geleerd, geëvalueerd en bijgeschaafd om te blijven optimaliseren.

Inrichting en samenstelling
In de bestuursovereenkomst is afgesproken de OWO-entiteiten in één afdeling per gemeente onder te brengen. Deze samenvoeging heeft geruisloos en gefaseerd plaatsgevonden. Het gaat om de volgende OWO-afdelingen:

- Beheer en Registratie (B&R) - Ooststellingwerf, Oosterwolde
  - OWO-afdelingshoofd: Selmar de Boer
- Bedrijfsvoering (BV) - Weststellingwerf, Wolvega
  - OWO-afdelingshoofd: Bert van der Weide (tot 1-1-2022)
- Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) - Opsterland, Beetsterzwaag/Gorredijk
  - OWO-afdelingshoofd: Gerben Nijholt

Uitgangspunt is de realisatie van drie volwaardige OWO-afdelingen, gezamenlijk aangestuurd door de OWO-directie die bestaat uit de volgende drie gemeentesecretarissen:

- Willem Mutter namens de gemeente Ooststellingwerf
- Remco van Maurik namens de gemeente Weststellingwerf

- Marjan van der Weij namens de gemeente Opsterland

De OWO-directie wordt ondersteund door een OWO-directiesecretaris (Mirjam van Werven) en een OWO-staf waarin de expertisegebieden Financiën (Control), HRM en Communicatie zijn geborgd. Deze expertise wordt door elk van de drie OWO-gemeenten ingebracht.

De OWO-Regiegroep, ook ondersteund door de OWO-directiesecretaris, bestaat uit de drie burgemeesters (burgemeester Korthuis, burgemeester van de Nadort en burgemeester van Selm) en drie hierboven genoemde gemeentesecretarissen. De bestuurlijke afstemming en borging ligt in hun handen. De drie burgemeester hebben daarbij de OWO-samenwerking in portefeuille.
Er vinden portefeuillehoudersoverleggen plaats om tot inhoudelijke afstemming te komen op de samengevoegde inhoudelijke onderdelen. Daarnaast zijn er OWO-beleidstafels Omgevingswet, Duurzaamheid en Recreatie & Toerisme; dit zijn portefeuillehoudersoverleggen waarbij de portefeuillehouders op deze terreinen uit de drie OWO-colleges de samenwerking en de afstemming zoeken.

De OWO P&C cyclus is het sturingsmechanisme voor de OWO-directie op de OWO-afdelingen. De afspraken rond de OWO P&C cyclus zijn vastgelegd. De OWO P&C cyclus is afgestemd op de begrotingsvoorbereiding in de drie huizen en wordt gezamenlijk voorbereid in OWO-verband; deze afgestemde en gelijkluidende OWO-input landt uiteindelijk in de P&C-documenten van de individuele huizen.

Volgende stap in de OWO-samenwerking
Na afronding van de bouw- en inrichtingsfase van de OWO-afdelingen (2018/2019) hebben de OWO-afdelingshoofden samen met de OWO-directie de volgende fase in gang gezet die vooral gericht is op het verder ontwikkelen en optimaliseren van de samengevoegde onderdelen. Deze ontwikkeling kent een tiental prioriteiten waaraan de OWO-afdelingen, naast hun reguliere werkzaamheden en ontwikkelingen, aandacht besteden en aan werken om de werkzaamheden voor de drie gemeenten nu en in de toekomst goed uit te kunnen blijven voeren.

Op politiek en bestuurlijk niveau hebben de raden en de colleges begin 2021 is een nieuwe mijlpaal bereikt met het door de drie OWO-gemeenteraden ongewijzigd vaststellen van de OWO-visie (bijlage 2). In deze OWO-visie is door de drie OWO-gemeenten overeenstemming bereikt over de onderwerpen en thema's die de komende jaren urgent zijn of gaan worden en waar politiek, bestuurlijk en ambtelijk commitment over is.

Naast de in de OWO-visie genoemde thema's als Omgevingswet, Duurzaamheid (waaronder de RES en de Warmtevisie die al gezamenlijk wordt opgepakt) en Recreatie & Toerisme gaat bijvoorbeeld Ondermijning een belangrijk onderwerp zijn de komende jaren. De omvang en impact van deze thema's op gemeenten is groot en het gezamenlijk oppakken levert onderaan de streep voor alle drie gemeenten winst op. Het betekent dat kennis, kunde, capaciteit en financiën gebundeld kunnen worden én maatwerk voor de individuele gemeente mogelijk blijft. De OWO-samenwerking biedt hiervoor een vertrouwd fundament en voorbeelden als de harmonisatie APV en de huidige ervaringen met de Warmtevisie, laten zien dat het wérkt.

Afgesproken is dat de vastgestelde visie samen met de raden nader ingevuld en geconcretiseerd zou worden. Deze afspraak is in 2021 nagekomen en uitgevoerd en heeft in oktober 2021 geleid tot een concretere uitwerking en concrete afspraken (bijlage 1). Het gezamenlijk voorbereiden van complexe onderwerpen kan goed worden georganiseerd via themabijeenkomsten voor de woordvoerders van de fracties die gaan over dat specifieke onderwerp. Zo kunnen deze raadsleden ook onderling van elkaars kennis en kunde gebruik maken ter voorbereiden op de individuele (bij voorkeur op hetzelfde

moment) danwel collectieve besluitvorming. Een OWO-klankbordgroep om de OWO-samenwerking in brede zin met de raden te bespreken kan tweemaal per jaar plaatsvinden.

Invulling geven aan de grote en complexe *inhoudelijke* opgaven (wat) waar (OWO-)gemeenten de komende jaren voor aan de lat staan en dat in een tijd waarin de randvoorwaarden als financiën en capaciteit (arbeidsmarkt) onder druk staan, is een uitdaging!. De OWO-samenwerking- met de 4 K's (kostenvermindering, verminderen kwetsbaarheid, kwaliteit en klantvriendelijkheid) als enkele van de centrale doelen- biedt daarbij vooral een kans om dit op een goede manier gezamenlijk waar te maken. Toename van taken en complexiteit, druk op de financiën en druk op kwalitatief goede medewerkers maakt dat de OWO-gemeenten óók kijken naar de *manier waarop* (hoe) de (gezamenlijke) opgaven aangepakt kunnen worden en de uitvoering (in de OWO-afdelingen) vormgegeven kan worden. Een nadere toelichting hierop vindt u in het jaarplan 2022, bijlage 5.

Voor de invulling van de werkzaamheden betekent dit *meer datagedreven* werken en adviseren en in het verlengde daarvan ook meer *digitaliseren* en waar mogelijk ook *automatiseren*. En dan ook nog, versneld door de corona-maatregelen, het *meer hybride werken*. Dit vereist een andere kijk op de informatiepositie en -voorziening (Informatievisie), maar ook op het kantoorconcept en de uitrusting voor de medewerkers. En vanzelfsprekend ook op de *informatiebeveiliging en privacy*. Hiermee zullen ook de nodige kosten gepaard gaan en mogelijk ook besparingen, door juist via de OWO-samenwerking minder meerkosten te realiseren. Een uitwerking op hoofdlijnen van de uitgaven die gemoeid zijn met de veranderende invulling van de OWO-werkzaamheden, vindt u in bijlage 6.